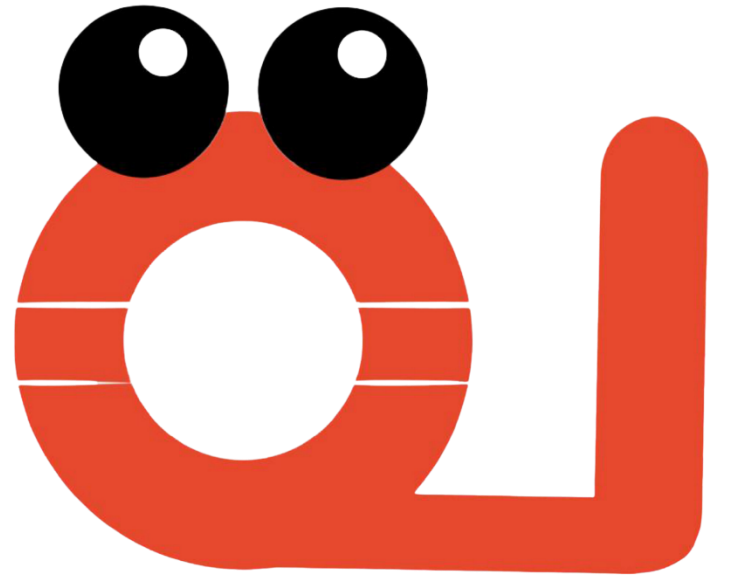

HUKUK

ÖZİŞİK

NOTLAR

1996

ULUSLAR ARASI HUKUK

BAHAR-FİNAL

0 505 346 19 98

@ozisikhukuknotlar

DEVLETLER:

ULUSLARARASI HUKUKTA DEVLETLERİN KURUCU ÖGELERİ:

A) Devletlerin Tanınması:

Tanımaya, sanılanın aksine devletin kurucu unsuru değildir. Yani tanıma olmaksızın da sayılan ana üç unsur varsa bir devlet vardır. Tanımayı kurucu unsur olarak kabul etmek, hukuk mantığına uygun olmaz. Ortada bir devlet ya vardır ya da yoktur. Dolayısıyla bunun diğer devletlerce tanınmaması bu varlığın bir ön koşulu değildir.

Tanımaya ilişkin günümüzde de kabul edilen yaklaşım; bunun kurucu değil açıklayıcı bir işlem olduğudur. Bu işlemle daha önce var olmayan bir devlet mevcut hale getirilmez. Devlet zaten vardır, kurulmuştur.

Örneğin İngiltere, tanımadığı Tayland hükümetinden, gemilerine zarar verdiği gerekçesiyle tazminat talep etmiş, ABD 1954 yılında tanımadığı Çin Halk Cumhuriyeti'nden ticari bir uçağının düşürülmesi sebebiyle ölen ABD vatandaşlarından dolayı tazminat talebinde bulunmuş, Arap Devletleri İsrail'i tanımadıkları halde onun uluslararası yükümlülüklerle bağlı olduğunu kabul etmiştir.

Ancak tanıma her ne kadar açıklayıcı bir işlem olarak kabul edilse de uluslararası hukukta tanınmayan devletin aleyhine çok çeşitli sonuçlar çıkabilmektedir. Bir devletin, kendisini tanımayan devletlerle ilişkilerinde, devlet muamelesi görmesi ve eşit düzeyde ilişkilerde bulunması zordur.

Tanınmayan bir devlet, geleneksel anlamda yargı bağıışıklığından yararlanamıyor, uluslararası antlaşmalara taraf olamıyor, uluslararası örgütlere üye olamıyor, diğer devletlerle diplomatik temsilcilikler kuramıyor ve bu devletlerin diplomatik temsilcileri kendisine gönderilmiyor. Yine uluslararası yargı yolları da bu devletlere kapatılabiliyor.

Dolayısıyla devletin, uluslararası alanda yetkilerini kullanabilmesi bakımından tanınma önemlidir. Tanınmanın etkisi nispidir. Yani tanınmayan devletle tanımayan devlet arasındadır. Diğer devletleri etkilemez. Yani bu tanıma-tanımama işi topyekün olmak zorunda değildir.

Tanımaya işlemi geri alınamaz. Zaman zaman devletlerarasında diplomatik ilişkiler kesilebilir ancak bu tanımının geri alındığı anlamına gelmez. Bir devletin tanınmaması, o devletin takdir yetkisindedir. O devletin siyasi kararıdır. Hukuki bakımdan bir devletin başka bir devleti tanıma ya da tanımama gibi bir yükümlülüğü yoktur. İşlem, hukuki bir işlemdir fakat karar siyasi bir karardır.

ABD 1903 yılında bir ayaklanma ile Kolombiya'dan ayrılan Panama'yı birkaç gün içinde tanımıştır. Yine İsrail'i birkaç saat içerisinde tanımıştır. SSCB ise ABD tarafından tam on beş sene sonra tanınmıştır. Portekiz'i elli yıl boyunca tanımamıştır.

Tanıma; de jure tanıma ve de facto tanıma olarak ikiye ayrılır.

- **De facto tanıma;** üstü kapalı, zımnen tanımak demek değildir. Hem de facto tanıma hem de de jure tanıma bir hukuki işlem vardır. Ancak de facto tanıma sınırlı, geçici bir tanıma durumunu belirtir. Bu tür tanıma biçimi geri alınabilir.

Mesela unsurlarıyla bir devlet ortaya çıkmış olsun. Bu devleti tanıyıp-tanımamak başka devletlere siyasi açıdan fayda mı sağlıyor yoksa zarar mı anlamak için, diğer devletler o devleti önce de facto tanır. Zaman içerisinde eğer siyasi gelişmeler aleyhine olacak olursa veya diğer devletlerden tepki alacak olursa, böyle bir durumda tanımayı geri alabilir.

- **De jure tanıma ise;** kesinlikle ilgili bir tanımadır. Bir devleti tam olarak tanımının bütün unsurlarını içerir ve geri alınamaz. Bu iki tür işlem; birbirinden tanıma belgelerinin içeriğinden tespit edilir ve bu irade devletler tarafından açıkça ifade edilir.

Yine tanıma; açık ve zımni tanıma olarak da ikiye ayrılabilir.

Açık tanıma; devlet tek taraflı olarak diğer bir devleti tanıdığını açıkça bildirir.

Zımni tanıma ise; açıkça bir deklarasyon yapılmadığı halde o devletle diplomatik ilişkiler kurarak, konsoloslar kabul edilerek, bir takım siyasi ya da askeri nitelikli antlaşmalar yapılarak ve yine çok taraflı antlaşmalar veya konferanslara beraber katılmak da göstergedir.

Ticari ilişkilere girmek ve diplomatik temsilciler dışındaki temsilcilerle görüşmek tanıma olarak değerlendirilemez. Dolayısıyla açık ya da zımni tanımının her ikisinde de devletin davranışlarıyla tanımının kesin olarak ifade edilmesi gereklidir. Mesela İngiltere'nin KKTC ile ticari antlaşmaları vardır fakat bu İngiltere'nin KKTC'yi tanıdığı anlamına gelmez.

Tanıma veya tanımama, toplu biçimde de yapılabilir. BM, Avrupa Birliği veya çeşitli uluslararası örgütler, bir bölgeye dair veya bir duruma dair beyanlarda bulunabilir. Mesela AB, yalnızca demokratik devletlerin tanınacağını ifade etmiştir. Birlik üyelerine de böyle bir yükümlülük getirmiştir. BM, KKTC'nin tanınmaması konusunda 1983 ve 1984 yıllarında çeşitli kararlar kabul etmiştir.

B) Hükümetlerin Tanınması:

Normalde, hükümetlerin değişmesi uluslararası toplumu ilgilendirmez. Çünkü uluslararası hukukta devletin devamlılığı ilkesi vardır ve hükümetler değişse de devlet var olmaya devam eder.

Fakat bazen uluslararası ilişkileri sağlayabilmek bakımından hükümetlerin de tanınması gerekebilir. Bu daha çok olağanüstü hükümet değişiklikleri için söz konusudur. Mesela bir hükümet anayasaya aykırı olarak darbeyle, ayaklanmayla, yabancı işgalle geçtiyse ya da ortaya birden fazla hükümet çıktıysa bunlardan hangisinin yasal hükümet olduğunun belirlenmesi gerekir.

Bu tür durumlarda bu hükümetleri tanıyıp tanımamak, devletlerin takdirindedir. Normalde hükümetlerin tanınıp-tanınmaması meselesi bir devletin içişlerine müdahale gibi görünebilir. Ancak olağanüstü hükümet değişikliklerinden dolayı zaman zaman hükümetlerin tanınması ya da tanınmaması yoluna gidilebilir.

Hükümetlerin tanınması, bir açıklayıcı işlem olarak kabul edilir ve geri alınabilir. Hükümetlerin tanınmasının hukuki etkilerine gelince; yetkili devlet temsilcilerinin dokunulmazlığı, anlaşma görüşmelerinin geçerli olarak yapılmış akdedilmesi gibi sonuçları olabilir.

ULUSLARARASI HUKUKTA DEVLETİN YETKİSİ:

Devletin ülkesel ve ülke dışı yetkileri vardır.

A) DEVLETİN ÜLKESEL YETKİSİ:

Devletin, egemenliğinin bir sonucu olarak ülkesi üzerinde ilke olarak münhasır egemenlik yetkisi vardır. Devletin uluslararası bir yükümlülüğü, yani bir anlaşma ya da bir örf ve adet hukuku aksini öngörmüyorsa devlet yetkilerini ülke sınırları içerisinde kullanmakla yetkilidir.

Devlet; yasama, yürütme ve yargı yetkisi bazında, ülkesinde yaşayan vatandaşlar, ülkesindeki yabancılar ve bütün taşınır-taşınmaz mallar üzerinde yetki sahibidir. Buna, devletin ülkesel yetkisi denilir. Yani devletin üzerinde bir diğer devletin herhangi bir hakkı ve yetkisi olamaz.

Ancak uluslararası antlaşmalarla mesela bir devlette askeri üs kurulmuş olabilir ya da örf ve adet hukuku kuralı olarak bir devletin kendisine ait başka bir kıtadaki ülkeye ulaşabilmek için o devletin ülkesini kullanması gerekebilir.

Mesela yabancıların bir devlete vizesiz giriş yapamaması da devletin ülkesel yetkisine örnektir. Yine sığınma haklarının kullanılması da bu duruma örnektir. Bir yabancı da bir devlet ülkesine girdikten sonra o devletin bütün yasa ve düzenlemelerine uymak zorundadır. Yabancılar için de o devletin kendi vatandaşlarına uyguladığı yasalar geçerlidir.

Yabancı bir ülkeye gidildiğinde oturma izni almak, çalışmak istiyorsa çalışma izni almak, gerekli kurumlara gidip kayıt yaptırmak gereklidir. Yine vize bittiği zaman da o vizeyi uzatmak gerekir ya da o ülkeyi terk etmek gerekir.

İşlenen suçlar bakımındansa, mülklik prensibi gereği kim olursa olsun devlet ülkesi içerisinde işlenen tüm suçlar bakımından yargı yetkisine sahiptir. Kural olarak, yabancıların edindikleri mallar da bu malvarlığının ülkesinde bulunduğu devletin yasalarına tabidir. Ancak burada şunu unutmamak gerekir; devletin de bu kişilere ve kendi vatandaşlarına tanımış olduğu birtakım temel insan hakları geçerlidir.

Uluslararası hukukta yabancıların malları millileştirilebilir ancak bu durum temel insan hakları çerçevesinde yapılabilir. Bazı kurallara tabidir ve devlet istediği zaman bu malları geri alamaz. Bu millileştirmenin kamu yararı koşuluna göre yapılması gereklidir. Ancak üçüncü dünya ülkelerince kamu yararı gözetilmeden de millileştirme yapılabileceğini iddia ediyorlar.

1) Devletin Ülkesel Yetkisine Getirilen Sınırlamalar ve Kuraldışılıklar:

a) Devletin Ülkesel Yetkilerine Sınırlamalar:

Devletin ülkesel yetkileri sebebiyle, başka bir devlete ya da bu devletin vatandaşlarına zarar vermemelidir. Çünkü ülkesel egemenlik, bazı yetkiler içerdiği gibi devlete birtakım yükümlülükler de getirir. Bu da başka devletlerin haklarını(özellikle saldırmazlık ve ülkesel bütünlük haklarını) ve yabancıların haklarını korumak ve gözetmek ödevini getirir.

Mesela bir devletin, kendi ülkesini başka bir devlete saldırmak için kullandırması gereklidir. Örneğin Arnavutluk ve İngiltere arasındaki bir davada; Arnavutluk karasularına mayın döşemiş ve bundan İngiltere'yi haberdar etmemiştir. İki İngiliz savaş gemisi de bu mayınlı boğazdan geçerken bu mayınlar sebebiyle zarara uğramıştır. Adalet Divanı da Arnavutluk'u bu ihlalinden dolayı sorumlu tutmuştur.

Yine bir devletin ülkesinde çeşitli faaliyetler sebebiyle çevre kirliliği oluşmuş ve bu kirlilik diğer devletlerin ülkesini de etkilemiştir. Bu yükümlülüklerin en başında da bir devletin ülkesini, başka bir devlet ülkesine saldırılması amacıyla kullandırması gelir. Bir devletin ülkesinde bulunan yabancı kuvvetler, örneğin Almanya'da bulunan ABD üssü Fransa'ya saldırırsa bu durumda Almanya da sorumlu tutulabilir.

Bir devlet ülkesi üzerinden başka bir devlete çeteler, silahlı gruplar ya da paralı askerler gönderiyorsa bu da saldırıdır. Örneğin ABD'nin yıllardır Latin Amerika ülkelerinde yaptığı iddia edilen durumlar gibi.

Devletin ülkesel yetkilerinin bir diğer sınırı da başka devletlerin gerçekleştirdiği kamusal ve yargısal işlemlere saygı yükümlülüğüdür. Yani bir devletin ülkesindeki yasalar ya da kararlar, bir başka devlet tarafından değerlendirilemez. Bunlar üzerinde inceleme yapılamaz.

Özel hukuk davaları bakımından bir ülke mahkemesinde verilen kararlar, başka bir devletin ülkesindeki mahkemelerce tanınabilir ve uygulanabilir ancak bu kararların özü incelenemez ya da dava yeniden görülemez.

Devletin Yetki İstisnaları:

Bazı durumlarda, devlet ülkesi üzerindeki yetkileri kullanamaz. Uluslararası örf ve adet hukuku kuralları ya da antlaşmalar gereği bu yetkilerinden vazgeçer. Bazı durumlarda ise devlet, ülkesel yetkilerinin bir kısmının ya da tamamının kullanımını başka devletlere devreder.

Bu iki kategori istisnadan ilkinde;

- Yabancı devlet ya da uluslararası örgütlerin dokunulmazlığı ve bağımsızlığı,
- Devletin, ülkesinden başka devletler lehine geçiş hakkı tanınması,
- Devlet, ülkesinin askerden ve silahtan arındırılması,
- Devletin tarafsızlaştırılması, örnek olarak verilebilir.

İkinci kategoride ise;

- Kapitulasyonlar,
- Yönetim hakkının devri,
- Koruma altındaki devlet statüsünün kabulü,
- Yabancı askeri üs ve
- Ülkesel yabancı konsoloslukların görevleri gibi istisnalar sayılabilir.

Devletlerin Yargı Bağımsızlığı:

Burada kastedilen yargı bağımsızlığı; bir devletin, başka bir devletin mahkemelerinde yargılanamaması anlamına gelir. Bu yargı bağımsızlığı, uluslararası örf ve adet hukuku kuralı olarak kabul edilir. Tanınması gereken yerlerde yargı bağımsızlığı tanınmazsa; ülke devleti, yabancı devlete karşı sorumlu olur.

Buradaki bağımsızlık yargı yetkisinde değildir. Yani bir devlet yargı yetkisinden feragat etmiyor, bu yetkisinden vazgeçmiyor ancak sadece bu yetkisini kullanmıyor yani var olan yetkisini kullanmıyor. Bunu kullanmaktan vazgeçiyor. Uluslararası mahkemelerin önüne yabancı bir devlet aleyhine açılan bir dava geldiğinde yargı bağımsızlığı ilkesi gereği bu davaları reddederler.

18.yy ile birlikte yakın zamanlara kadar mutlak anlamda bir yargı bağımsızlığı uygulanmaktaydı. Bu bağımsızlık, devletin egemenlik yetkilerinin bir başka devletin kontrolüne bırakmamak için yapılmaktaydı. Bununla beraber devlet zamanla bir

özel hukuk kişisi gibi ekonomik ve ticari faaliyetlerde de bulunmaya başladı. Artık kamu hukuku kişisi gibi değil de bazı konularda özel hukuk kişisi gibi davranmaya başladı.

Mesela devletin bir yatırım için özel hukuk kişisi gibi hareket etmesi buna örnektir. Zaman zaman devletin özel hukuk kişisi gibi hareket etme durumu ortaya çıkınca mutlak yargı bağımsızlığı, yerini sınırlı yargı bağımsızlığına bırakmaya başladı.

Günümüzde artık uygulanan, **sınırlı yargı bağımsızlığıdır**. Burada devletin faaliyetine bakılır. Eğer yabancı devletin faaliyeti, kamu gücünün kullanılmasına, egemenlik hakkının kullanılmasına ilişkinse yabancı devletin yargı bağımsızlığından söz edilir. Ancak devlet bir özel hukuk kişisi gibi hareket edip o tür faaliyetlerde bulundursa böyle durumlarda yargı bağımsızlığı uygulanmıyor.

Ancak devletlerin, özel hukuk kişisi ya da kamu gücünü kullandığı faaliyetler ayrımını tam olarak yapabilmek de her zaman mümkün olamamaktadır. Bu nedenle de yargı bağımsızlığı ile ilgili sorunlar ortaya çıkmaktadır.

ÖZİŞİK KIRTASIYE

www.ozisikkirtasiye.com

Devletlerin Yargı Bağımsızlığı:

Bazen ticari sözleşmelerde veya bazı antlaşmalarda mesela devletin bir özel hukuk kişisi gibi hareket ettiği bir sözleşme olsun. Diyelim ki devlet, bir şirketten mal alımı yapacak olsun. Bu şirketten malı almasına rağmen borcunu ödemezse, bu şirketin bağlı olduğu ülkede bu devlete karşı dava açılabilir. Ancak bu durum devletin özel hukuk kişisi gibi hareket edip öyle antlaşma yapmasından kaynaklıdır.

Devletin özel hukuk işlemlerinden kaynaklanan işlemler için yargı bağımsızlığı kabul edilmezken, egemenlik yetkisine ilişkin işlemler bakımından yargı bağımsızlığı kabul edilir. Ancak dikkat etmek gerekir ki devletlerin cezai sorumlulukları yoktur. Burada esas olarak kast edilen hukuki sorumluluktur. Günümüzde devlet başkanlarının belirli konular bakımından yargı bağımsızlığı yoktur.

Bizim hukuk sistemimizde de milletlerarası özel hukuk alanında, yabancı devletlerin özel hukuk münasebetlerinden doğan ilişkilerinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda Türk mahkemelerinin yetkili olduğu yani yabancı devletlerin, özel hukuk ilişkilerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar bakımından Türk mahkemelerinin yargılayabileceği ifade edilmiştir.

Buna yakın tarihlerdeki en önemli örnek; Uluslararası Adalet Divanı'nın 2012 yılında almış olduğu bir karardır. Almanya ve İtalya arasında; 2. Dünya Savaşı'na dair Almanya'nın İtalya'da birtakım katliamlar ve maddi hasarlara dayanan eylem ve işlemlerde bulunduğu yönelik bir davadır. Bu mağdur kişilerin kendilerinin veya ölmüşlerse yakınlarının İtalya mahkemelerine açtığı tazminat talepleri olmuştur. Yani Almanya aleyhine İtalya mahkemelerinde zararların karşılanmasına yönelik davalar açılmıştır.

Almanya da Uluslararası Adalet Divanı'na başvurarak; bunların Alman silahlı kuvvetlerinin gerçekleştirdiği eylemler olduğunu ve devlet egemenliğine dayanan işlemler olduğunu ileri sürmüştür. Böyle bir durumda İtalya mahkemelerinin yargı bağımsızlığını tanıması gerekirken, tanımaması uluslararası hukukun ihlalidir, demıştır. Uluslararası Adalet Divanı da; Almanya'yı haklı bularak İtalya aleyhine karar vermiştir.

Türkiye uzunca bir müddet mutlak anlamda yargı bağımsızlığını uygulamıştır. Hatta bütün dünya özel hukuk kişileri gibi esas alınan olaylarda sınırlı yargı bağımsızlığı teorisini kullanmaya başlamışken bile uzunca bir süre mutlak yargı bağımsızlığını kullanmıştır. Bunu hem Yargıtay'ın hem de Danıştay'ın almış olduğu kararlarda da görmemiz mümkündür. Fakat 1991'de Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı'yla birlikte sınırlı yargı bağımsızlığı kabul edilmiştir.

Cebri İcra Bağışıklığı:

Sınırlı yargı bağışıklığının uygulanarak bir karar verildiğinde mesela bir devletin aleyhine tazminata hükmedilirse bu tazminatın alınması konusu bu konuya girer.

➤ **Yani ilgili devlet tazminatı ödemezse ne olur?**

Cebri icra bağışıklığı da yine devletin egemen yetkilerini kullanması bakımından vardır ancak özel hukuk ilişkileri bakımından yoktur. Ama devletlerin malvarlığının hangi kısmının egemen yetkileriyle ilgili olduğu, hangi kısmının özel hukuk kişisi gibi hareket ederek elde ettiği malvarlığı olduğunu ayırt etmek kolay değildir.

Mesela İran-Irak savaşında bir Türk tankerinin İran'dan petrol yükleyip Basra Körfezi'nde seyrederken Irak savaş uçaklarınca saldırıya uğraması davası vardır. Davacı, Türk mahkemelerinde Irak aleyhine tazminat davası açmıştır.

Türk mahkemeleri de; devletler hukuku prensipleri çerçevesinde bunun İran-Irak savaşı sırasında meydana geldiği ve Irak savaş uçaklarının yaptığı saldırının, devletin egemen yetkilerini kullanmasından kaynaklandığı kararına varmıştır. Irak'ın yargı bağışıklığı olduğunu ifade etmiştir.

Devletin Yargı Bağışıklığı:

- 1) **Dar Anlamda Devletlerin Yargı Bağışıklığı:** Yalnızca bir uluslararası hukuk kişisi olan devletin, başka bir yabancı devlet mahkemelerinde yargılanamaması demektir. Bunun sebebi devletlerin egemen eşitliği prensibidir.
- 2) **Geniş Anlamda Devletlerin Yargı Bağışıklığı:** Bunda ise devleti temsil eden kişilerin yabancı devlet mahkemelerinde yargılanamaması durumudur. Bunun içerisinde devlet başkanlarının bağışıklığı, diplomatik ve konsolosluk bağışıklıkları vardır.

Bir devlet başka bir devlete; onun kendi bankalarındaki parasını bloke ederek veya vatandaşlarının paralarını bloke ederek ekonomik yaptırım uygulayabilir.

➤ **Peki bu, devletler hukukuna uygun mudur?**

Burada karşımıza başka bir şey çıkar. Burada karşı önlemler dediğimiz bir mevzu vardır. Bazen bir devlet, uluslararası hukuku ve bağlı bulunduğu uluslararası antlaşmaları ihlal ettiğinde, diğer devlet de aynı şekilde birtakım uluslararası antlaşma kurallarını ihlal ederek yaptırımlarda bulunabilir. Ancak bu ihlaller; kesinlikle silahlı kuvvet kullanmayı içermemeli ve orantılı olmalıdır.

Yani normal şartlar altında hukuka aykırı olan fiil, karşı önlem kuralları çerçevesinde hukuka uygun hale gelebilir. Tabi bunun için her somut olaya bakılmalıdır. Mesela iki devlet bir vize antlaşması yapmış olsun. Yani karşılıklı

kendi vatandaşları arasında vizeyi kaldırmış olsunlar. Ancak devletlerden biri buna uymayıp, diğer devletin vatandaşlarına tekrar vize uygulamaya başlasın.

Böyle bir durumda diğer devlet de karşıdaki devletin vatandaşlarına vize uygulamasına başlayabileceği gibi; örneğin yapmış oldukları ticari bir antlaşmanın hükümlerini ihlal ederek meyve sebze ihracatını durdurabilir. Çünkü biri bir antlaşma hükmünü ihlal etmiş, diğeri de başka bir antlaşmanın hükmünü ihlal etmiş olur. Ancak diğer devletin yapmış olduğu ihlal, hukuka uygun hale gelmiş oluyor.

Ama mesela Rusya-Ukrayna durumunda olduğu gibi Rusya'nın hukuka aykırı şekilde Ukrayna'ya girmesi neticesinde BM Antlaşması'na göre, Ukrayna'nın bir meşru müdafaa hakkı vardır. Ekstra olarak BM Güvenlik Konseyi'nin böyle bir durumda harekete geçmesi gereklidir. Ancak Güvenlik Konseyi'nin daimi üyelerinden biri, Rusya'dır ve konseyde karar alınamamaktadır.

➤ Böyle bir durumda ne olur?

BM Antlaşması'nın m.2/4'ün ihlali, bütün uluslararası toplumun ihlalidir. Güvenlik Konseyi harekete geçemediği için de Rusya'ya karşı alınan yaptırımlar ayrı bir kategoride değerlendirilmelidir. Yani yargı bağımsızlığı neticesinde uygulanan cebri icra ile bu durumdaki ekonomik blokaajlar birbirinden farklıdır.

Uluslararası ceza hukukunda, devlet başkanlarının ve üst düzeylerin sorumluluğu kabul ediliyor ve uluslararası ceza mahkemelerinde yargılanabiliyorlar. Fakat uluslararası hukukta, hala devlet başkanlarının yargı bağımsızlığı kabul edilmektedir. Bu noktada bir yanda Uluslararası Adalet Divanı'nın verdiği kararlar vardır, diğer tarafta ise Uluslararası Ceza Mahkemelerinin verdiği kararlar vardır.

Bir de bir devletin mahkemelerinde yabancı bir devlet başkanının yargılanma durumu vardır. Mesela Belçika, Kongo devlet başkanını savaş suçları sebebiyle yargılamaya kalkışmıştı ve Uluslararası Adalet Divanı, yargılama yetkisi yoktur demişti.

Yine İngiltere'nin başka bir ülkenin devlet başkanını yargılama durumu vardır. Ancak orada şöyle bir durum vardır; bu iki ülke işkencenin önlenmesi sözleşmesinin taraflarıdır ve o sözleşme bu yetkiyi vermektedir devletlere. Dolayısıyla burada jus cogens normların ihlali sebebiyle işte işkence yasağıdır, soykırım ihlalidir, çeşitli savaş suçları vs. bir devletin, yabancı bir devlet başkanını veya eski bir devlet başkanını yargılayabilir.

Burada evrensel bir yargı yetkisi vardır diyemeyiz. Olaylara göre incelediğimizde, antlaşmaya taraf olup olmama ve ona göre yargılayıp yargılayamama durumu vardır. Ancak bu kurallar esnemıştır ve devlet başkanının bağımsızlığı eskisi kadar dokunulmaz değildir.

Notun Devamı İçin ...

ozisikhukuknotlar ▾

72
gönderi

9.897
takipçi

2.398
takip

☆ ÖZİŞİK KIRTASIYE ☆
Hukuk Hizmeti
⚖️ **Hukuk Fakültesi Ders Notları Bilgi & Sipariş** ⚖️
💎 DM & Whatsapp 💎
🔻🔻 **Shopier Magaza Siparis Linki** 🔻🔻
🔗 shopier.com/Ozisikkirtasiye

**DERS NOTLARINI
SİPARİŞİ İÇİN
ULAŞABİLİRSİNİZ**